

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2020, declarat de avocatul Igori Namolovan în numele inculpatului

Teni Oleg

anterior condamnat prin:

1) sentința Judecătoriei Rezina din 13.12.2005, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal la 16 ani închisoare. Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din 10.10.2016, a fost liberat condiționat de pedeapsă înainte de termen cu 3 ani 7 luni și 29 zile.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>18.06.2019 – 06.02.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>02.03.2020 – 14.07.2020,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>01.09.2020 – 18.11.2020.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 06 februarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Teni Oleg a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 3 luni închisoare.

În temeiul art. 91 alin. (8) lit. c), 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea parțială a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Rezina din 13.12.2005, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

2. Instanța de fond a constatat că, la 28 aprilie 2019, în intervalul de timp cuprins între orele 07:30 - 10:30, inculpatul Teni Oleg, neavând dreptul de a conduce mijloace de transport pentru orice categorie/subcategorie, dându-și seama de

caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct. 3) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente” și contrar pct.14 lit. a) al aceluiași regulament, care prevede că „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, după ce în prealabil a consumat băuturi alcoolice, a condus mijlocul de transport „Mercedes Vito 112 CDI”, număr de înmatriculare XXXX, deplasându-se pe traseul L 206 (Șoldănești - Păpăuți - Țareuca), unde din motivul vitezei sporite și nerespectării indicatorului rutier de avertizare 1.13.1, 1.13.2 „Curbe periculoase”, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport, în rezultat la ce a ieșit de pe carosabil, tamponându-se într-un canal de scurgere a apei de pe marginea drumului, deteriorând tehnic automobilul la volanul căruia se afla.

În continuare, ca urmare a cercetării și documentării accidentului rutier produs de Teni O., fiind suspectat că a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, de către subofițerul de patrulare al Plutonului Rezina-Șoldănești al Batalionului nr. 3 al BP a INP al IGP al MAI, ultimul a fost supus testării alcoolscopice cu alcotestul „Drager 6810 AREB-0129”, stabilindu-i conducătorului mijlocului de transport, Teni O., concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,57 mg/l, care conform prevederilor art.134¹² alin.(3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Deoarece probele administrate dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului, acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, a recunoscut vina integral și s-a căit de cele comise, că circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, cele agravante fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată, că potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă, doar prin condamnarea la pedeapsă privativă de libertate, or, inculpatul fiind anterior judecat, prin sentința

Judecătoria Rezina din 13.12.2005, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal la 16 ani închisoare și prin încheierea Judecătoria Cimișlia din 10.10.2016, a fost liberat condiționat de pedeapsă înainte de termen cu 3 ani 7 luni și 29 zile, a comis o nouă infracțiune.

Astfel, în temeiul art. 85 Cod penal, dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

3. Procurorul în Procuratura raionului Rezina, Stanislav Odajiu, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa de 5 luni închisoare. În temeiul art. 91 alin. (8) lit. c), 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, a-i adăuga parțial partea neexecutată a pedepsei conform sentinței Judecătoria Rezina din 13.12.2005, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Recurentul a invocat că, inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoria Rezina din 13.12.2005, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 16 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar prin încheierea Judecătoria Cimișlia din 10.10.2016, a fost liberat condiționat înainte de termenul de pedeapsa neexecutată de 3 ani 7 luni și 29 zile, acest termen urmând să expire la 24.06.2020.

Astfel, instanța de fond a reținut prevederile art. 91 alin. (8) lit. c) Cod penal, conform cărui dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat condamnatul săvârșește cu intenție o nouă infracțiune, instanța de judecată îi stabilește pedeapsa în condițiile prevederilor art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, și anume dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

În aceste condiții, instanța de fond greșit a individualizat pedeapsa inculpatului, ori termenul pedepsei cu închisoarea care urma a fi aplicat inculpatului, trebuia să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată, în cazul dat termenul de pedeapsă neexecutat constituie 3 ani 7 luni și 29 zile, deci pedeapsa definitivă nu putea fi mai mică decât partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoria Rezina din 13.12.2005.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2020, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Teni Oleg a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 5 luni închisoare.

În temeiul art. 91 alin. (8) lit. c) și 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin adăugirea parțială a pedepsei neexecutate conform sentinței Judecătoria

Rezina din 13.12.2005, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, de la reținere.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că, la stabilirea măsurii de pedeapsă urmează de luat în considerare caracterul și gradul pericolului social și prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, de faptul că acesta anterior a fost în conflict cu legea, fiind condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave prin sentința Judecătorei Rezina din 13.12.2005, în baza art. 145 alin.(1) Cod penal la 16 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, iar prin încheierea Judecătorei Cimislia din 10.10.2016, a fost liberat condiționat înainte de termenul de pedeapsă neexecutat de 3 ani 7 luni și 29 zile, acest termen urmând să expire la 24.06.2020, că circumstanțe atenuate la examinarea cauzei nu s-au stabilit, iar drept circumstanță agravantă este săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Astfel, la momentul săvârșirii infracțiunii încriminate, la 28.04.2019, inculpatul avea antecedente penale nestinse și din nou a comis, cu intenție o infracțiune ușoară, motiv din care dânsul n-a tras concluziile respective, nu s-a corectat și reeducat și din nou a pășit pe cale infracționalității, a comis din nou o infracțiune cu intenție, în stare de recidivă ori, conform art. 34 alin. (1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

Pedeapsa închisorii aplicată anterior față de el nu are nici un efect de îndreptare și corectare. În asemenea împrejurări, dânsul poate fi corectat și îndreptat doar prin aplicarea pedepsei reale cu închisoarea.

Totodată, instanța de fond urma să rețină prevederile art. 91 alin. (8), lit. c) Cod penal, conform căror dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat condamnatul săvârșește cu intenție o nouă infracțiune, instanța de judecată îi stabilește pedeapsa în condițiile art. 85 Cod penal.

Conform prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

De asemenea, potrivit art. 85 alin. (3) Cod penal, pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

În aceste condiții, instanța de fond, stabilind inculpatului pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare, nu a ținut cont de prevederile art. 85 alin. (3) Cod penal și greșit i- a individualizat pedeapsa ori, termenul pedepsei cu închisoarea trebuia să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată, în cazul dat termenul de pedeapsă neexecuat constituind 3 ani 7 luni și 29 zile, deci pedeapsa definitivă nu putea fi mai mică decât partea neexecutată a pedepsei

pronunțate prin sentința Judecătorei Rezina din 13.12.2005.

Din aceste considerente, inculpatului recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, urmează a-i stabili pedeapsa de 5 luni închisoare, iar conform art. 91 alin. (8) lit. c) și 85 alin. (1) Cod penal, de adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Rezina din 13.12.2005, în baza art. 145 alin. (1) Cod penal de 3 ani 7 luni 29 de închisoare, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 4 ani de închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. Ori, potrivit art. 72 alin.(4) Cod penal, în penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave.

5. Avocatul Igori Namolovan a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și menținerea sentinței.

Recurentul a indicat că, pedeapsa de patru ani închisoare este una prea aspră pentru infracțiunea comisă, iar solicitarea procurorului de a fi adăugată partea neexecutată de 3 ani și 7 luni 29 zile închisoare, conform sentinței Rezina din 13.12.2005 în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, este neîntemeiată deoarece a expirat termenul de prescripție la 24.06.2020.

Totodată, infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal este una ușoară, comisă din imprudență, echitabilă fiind pedeapsa de 4 ani, dacă ar fi fost comisă o altă infracțiune de alt gen. Mai mult, ar fi oportună și echitabilă aplicarea față de inculpat a unei pedepse nonprivative de libertate, deoarece corectarea acestuia este posibilă fără ca să fie izolat de societate, deoarece este caracterizat pozitiv atât de la locul de trai, cât și la serviciu, la moment activează în parcul de troleibuze în calitate de mecanic, ceea ce presupune că deja s-a încadrat în societate, iar o nouă condamnare ar duce la degradarea personalității lui.

Ori, fiind anterior condamnat, acesta a conștientizat despre rezultatul și gradul prejudiciabil a infracțiunii și fiind în penitenciar a dat dovadă de un comportament adecvat, iar prin încheierea Judecătorei Cimișlia din 10.10.2016 a fost eliberat înainte de termen cu 3 ani 7 luni 29 de zile. Totodată, din partea Biroului de probațiune este caracterizat pozitiv ca fiind o persoană cu perspective de a se încadra în societate la maxim, fără de a fi privat de libertate.

În drept, recursul este fondat pe art. 420, 435 CPP.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul de pe rol, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 34 alin. (1), 61 alin. (2), 75 alin. (1), 85 alin. (1) și (3), 91 alin. (8) lit. c) Cod penal, conform căror, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat condamnatul săvârșește cu intenție o nouă infracțiune, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art. 85 Cod penal. Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare

decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Ori, prevederile art. 85 alin. (3) Cod penal prescriu clar și univoc că Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele și probele cauzei, în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel, nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Igori Namolovan împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2020, în privința inculpatului Teni Oleg xxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 11 decembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun